

Remissvar – Destinationsutredningen 2025

Från: Tillväxt Gotland, Gotlands Förenade Besöksnäring och Visby Centrum AB
(nedan näringslivsorganisationer)

Kontakt: Roger Hammarström, Erik Öhrn, Anja Hård

Sammanfattning

Vi näringslivsorganisationer välkomnar Region Gotlands initiativ att genomföra en destinationsutredning med syfte att skapa långsiktigt hållbar organisering för plats-, evenemangs- och destinationsutveckling. Vi stödjer scenario 2 – en förstärkt näringslivsfunktion i linjeorganisationen, eftersom detta är det alternativ som:

- bäst gynnar både besöksnäringen och övrigt näringsliv
- tydligt länkar till Gotlands styrkeområden och regional utvecklingsstrategi
- bygger på etablerade partnerskap och möjliggör fortsatt växling med EU-medel
- skapar långsiktig kapacitet i hela systemet, inte enbart för enskilda projekt

Vi rekommenderar Region Gotland att:

1. Snarast säkra grundförutsättningarna i linje med utredningens förslag (bemanning, lotsfunktioner, inflyttarservice).
2. Påbörja implementeringstrappan för scenario 2 redan från hösten 2025, med fokus på 2–3 konkreta nyckelinsatser.
3. Stärka trippelhelix-arbetet i samverkan med näringsliv och akademi.
4. Skapa en tydlig, förutsägbar samverkansstruktur där företag och föreningar kan bidra långsiktigt för att nå samhandling.

Våra perspektiv – behov och möjligheter

Vi näringslivsorganisationer representerar över 1000 företag inom en bredd av branscher. Våra medlemmar verkar i en vardag där samverkan, kompetensförsörjning, infrastruktur och bostadsfrågor utgör konkreta tillväxthinder. Vi ser besöksnäringen som:

- en motor för platsens attraktivitet, en basnäring
- en nyckelsektor för innovationsdriven näringslivsutveckling
- en integrerande faktor för andra branscher (handel, transport, bygg, kultur m.fl.)

Vi uppskattar att utredningen kopplar samman besöksnäringstrategin med Gotlands övriga styrkeområden. Det skapar ett hållbart ramverk där fler aktörer än tidigare kan bidra och få nytta.

Vi uppskattar också att utredningen över tid utvecklats utifrån de samtal som förts för att komma fram till rekommendationer vi nu har att ta ställning till.

Ställningstagande: varför vi förordar scenario 2

Vi stödjer scenario 2 – en förstärkt näringslivsfunktion i linjeorganisationen – eftersom det:

✓ Stärker långsiktig kapacitet och systemeffekt

Detta alternativ bygger kapacitet i en takt som är möjlig att finansiera, följa upp och förankra. Det bidrar till bestående strukturer som stärker kluster, innovationsmiljöer och samverkansarenor. Vi ser att detta alternativ kan utvecklas till att involvera näringslivet som främjare och utförare för att adressera brister som finns avseende mottagarkapacitet. Detta kan ske i den takt som behövs för att adressera de utmaningar som finns i nuläget och för att påbörja det långsiktiga arbetet på ett effektivt sätt tillsammans.

✓ Kopplar till helheten – inte bara till besöksnäringen

Scenario 2 har bäst effekt på hela näringslivet enligt utredningens jämförelsematrix. Det ger positiva effekter för inflyttning, attraktionskraft, kompetensförsörjning och Gotlands position som etableringsort.

✓ Möjliggör trippel helix och EU-växling

Med en levande samverkan mellan Region Gotland, näringslivet och Uppsala universitet finns realistiska möjligheter att söka och växla upp extern finansiering.

✓ Resurseffektivt och förutsägbart

Genom att bygga vidare på linjeorganisationen undviks onödiga parallella strukturer. Fokus kan läggas på implementering, värdskap, samordning och stöd till arrangörer och företagare. Näringslivets involvering som främjare, utförare och operativ part är förutsättning för framgång.

✓ Möjliggör konsolidering av näringslivet – med tryggad grundfinansiering

Vi noterar att scenario 2 förutsätter att näringslivet konsoliderar sig för att bli en tydligare avsändare. Vi näringslivsorganisationer är beredda att bidra till denna samling – men det förutsätter att Region Gotland tydligt prioriterar och finansierar grunduppdraget i sin rambudget. Först då kan ett långsiktigt och jämbördigt partnerskap etableras.

Vi vill särskilt lyfta vikten av att personer från näringslivet ges en aktiv roll i styrning, planering och genomförande. Endast med faktisk representation kan samägarskap och genomförandekraft uppnås. Tillväxtverket och SKR lyfter vikten av strukturer där

roller, mandat och resurser är långsiktigt tydliga – något som scenario 2 möjliggör om det genomförs med lokal anpassning.

Vi vill samtidigt tydligt markera att vi avstyrker scenario 1. En nätverksorganisering som vilar på svag styrning, osäker finansiering och splittrat genomförande riskerar att förvärra redan existerande strukturproblem på Gotland.

Vi näringslivsorganisationer menar att styrning och ledning av destinationsutvecklingen måste tydliggöras. Det gäller såväl politiskt ansvar, som operativt mandat och roller i samverkansarenor.

Vi ser även ett behov av att Region Gotland knyter till sig extern kompetens för att stödja processen framåt, inte minst i implementeringsfasen. En extern part kan bidra till förankring, metodutveckling och ansvarsfördelning.

Civilsamhället är en viktig aktör i platsutvecklingen och måste involveras på ett tydligare sätt. Vi uppmanar Region Gotland att skapa strukturer som inkluderar föreningsliv och ideella aktörer i det fortsatta arbetet.

Det samlade näringslivet står berett att organisera sig för att gemensamt bli en motor i genomförandet av redan antagna strategier. Vår samlade förmåga att bidra till besöksnäringens utveckling är avgörande för att få ut effekt av strategierna – både på kort och lång sikt. Vi vill tydliggöra att vi inte saknar fler styrdokument, utan snarare verktyg och strukturer för att omsätta befintliga beslut i handling. Vi ser det pågående arbetet som ett viktigt steg i att skapa sådana strukturer och ett momentum för samverkan och genomförande.

Detta remissvar har tagits fram av representanter från våra respektive organisationer. Vi finns tillgängliga under hela sommaren för kompletteringar eller dialog.

Tillväxt Gotland, Gotlands förenade besöksnäring, Visby Centrum